

PRZYRODNICZKA / PRZYRODNIK *

1. Rozpoznała / rozpoznał po sylwetkach i liściach dziesięć drzew (np. dąb, brzozę, klon, leszczynę, wierzbę, topolę, lipę, sosnę, świerk, jodłę, modrzew).
2. Rozpoznała / rozpoznał na rysunku lub zdjęciu po pięć gatunków roślin i zwierząt chronionych występujących w Polsce.
3. Uczestniczyła / uczestniczył w wycieczce do lasu, ułożyła / ułożył i przedstawiła / przedstawił w zastępie pięć zasad zachowania się w lesie.
4. Samodzielnie lub z zastępem zasadziła/zasadził drzewko w pobliżu swojego domu, na działce lub przy szkole.

PRZYJACIEL PRZYRODY **

1. Wskazała / wskazał na mapie Polski parki narodowe oraz znajdujące się w okolicy (np. w gminie lub powiecie) rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i wybrane pomniki przyrody. Wyjaśniła / wyjaśnił cele, dla których je utworzono.
2. Uczestniczyła / uczestniczył w wycieczce do rezerwatu przyrody lub parku narodowego. Zachowywała / zachowywał się zgodnie z obowiązującym tam regulaminem.
3. Brała /brał udział w pracy na rzecz środowiska naturalnego, np. w parku, na szlaku turystycznym, podczas imprezy ekologicznej.
4. W swoim domu oszczędza wodę i energię elektryczną, dba o wykorzystanie surowców wtórnych.

KUCHCIK *

1. Przygotowała / przygotował w terenie posiłek dla zastępu, korzystając z kuchni polowej lub kuchenki turystycznej.
2. Zadbała /zadbał o estetyczny wygląd polowego „stołu”.
3. Przestrzegała / przestrzegał zasad higieny przy sporządzaniu posiłków i zapoznała / za- poznał z nimi zastęp.
4. Przygotowała / przygotował śniadanie lub kolację dla domowników.
5. Przygotowała / przygotował podwieczorek według własnego pomysłu.

KUCHARZ **

1. Prawidłowo postugiwała / postugiwał się sprzętem kuchennym (nożami, tłuczka- mi, maszynką do mielenia, garnkami i patelniami, cedzakiem).
2. Ułożyła / ułożył urozmaicony jadłospis na kilkudniowy biwak lub na tydzień obozu dla całej drużyny.
3. Przygotowała / przygotował dwudaniowy obiad dla rodziny, estetycznie go podając.
4. Wybrała / wybrał na biwaku miejsce na kuchnię, urządziła / urządził ją funkcjonalnie.

MAJSTERKLEPKA *

1. Skompletowała /skompletował zestaw podstawowych narzędzi do majsterkowania i umie się nimi bezpiecznie postugiwać.
2. Oczyszczyła /oczyścił przedmioty z drewna, metalu i tworzyw sztucznych, nie niszcząc ich.
3. Skleiła /skleił rozbitą porcelanę, plastik, metal. Przedstawiła /przedstawił swoje sposoby drobnych napraw na zbiorce zastępu.
4. Wykonała / wykonał proste prace, jak np. ostrzenie noży, wymiana baterii w latarce, kalkulatorze, radiu, wymiana uszczelki w kranie, naoliwienie zamka.

OSZCZĘDNA / OSZCZĘDNY *

1. Wie, jakie są podstawowe miesięczne opłaty domowe.
2. Zaoszczędziła / zaoszczędził pieniądze na wybrany przez siebie cel.
3. Współuczestniczyła / współuczestniczył w organizowaniu akcji zarobkowej.
4. Wymieniła / wymienił surowce wtórne, które zbierała / zbierał i segregowała / segregował.
5. Oszczędnie gospodaruje wszelkimi materiałami.

GOSPODARZ **

1. Opiekowała / opiekował się harcówką przez okres próby: dokonała / dokonał w niej drobnych napraw lub zaproponowała / zaproponował nowe funkcjonalne i estetyczne rozmieszczenie wyposażenia.
2. Konserwowała / konserwował sprzęt pionierski, sportowy lub obozowy.
3. Skompletowała / skompletował sprzęt potrzebny na obozie drużyny lub szczepeu.
4. Wie, na czym polega inwentaryzacja, brała / brał udział w spisie z natury.
5. Prowadziła / prowadził magazyn sprzętu na obozie drużyny lub w ciągu roku wraz z dokumentacją.

INTERNAUTKA / INTERNAUTA **

1. Wskazała / wskazał najciekawsze jej / jego zdaniem strony w Internecie i uzasadniła / uzasadnił swój wybór. Odszukała / odszukał strony zaprzyjaźnionych środowisk harcerskich.
2. Znalazła / znalazł w Internecie potrzebne mu informacje, wykorzystwała / wykorzystał je na zbiórce.
3. Skonfigurowała / skonfigurował konto w programie pocztowym, przestała / przestał i odebrała / odebrał informacje za pomocą poczty elektronicznej, subskrybuje minimum jedną grupę dyskusyjną.
4. Zapoznała / zapoznał się z popularnymi nazwami związanymi z Internetem.
5. Umie znaleźć w sieci potrzebne oprogramowanie, zna rodzaje licencji i stosuje się do nich.

OBSERWATORKA / OBSERWATOR *

1. Wyznaczyła / wyznaczył strony świata za pomocą busoli, słońca, gwiazd i drzew.
2. Poruszała / poruszał się bezszelestnie po pomieszczeniu zamkniętym i w terenie, czołgając się i maskując swoją obecność. Rozpoznała / rozpoznał w lesie ślady ludzi, zwierząt i pojazdów.
3. Uczestniczyła / uczestniczył w biegu terenowym poruszając się według znaków patrolowych.
4. Zapamiętała / zapamiętał przebytą drogę w terenie leśnym i w mieście, wróciła / wrócił nią samodzielnie bez błędzenia.

WSKAZIDROGA *

1. W czasie gry lub zwiadu terenowego poprowadziła / poprowadził zastęp do określonego miejsca odległego o 2–3 km, odszukała / odszukał wyznaczony obiekt.
2. Na planie zaznaczyła / zaznaczył nazwy ulic i placów oraz ważne obiekty ośrodka zdrowia, aptekę, pocztę, straż pożarną, posterunek policji itp.
3. Poznała / poznał najbliższy obiekt godny zwiedzenia (zabytek, muzeum, osobliwość przyrodniczą itp.) i opowiedziała / opowiedział o nim na zbiórce zastępu.
4. Wyszukała / wyszukał interesujące informacje o swojej miejscowości w przewodniku, encyklopedii, Internecie oraz przedstawiła / przedstawił je zastępowi.

PRZEWODNICZKA / PRZEWODNIK PO... **

mieście, okolicy, miejscach pamięci narodowej, muzeach itp. Kanon wymaga sprawności:

1. Poznała / poznał historię swojego regionu. W sposób szczególny interesuje się wybranym okresem lub miejscem.
2. Opracowała / opracował trasę kilkugodzinnej wycieczki i wykonała / wykonał projekt folderu turystycznego o niej.
3. Nawiązała / nawiązał niezbędne kontakty z gospodarzem terenu oraz obiektów i placówek ujętych w opracowaniu propozycji trasy wycieczkowej.
4. Przeprowadziła / prowadził dla kolegów / koleżanek ze swojego środowiska lub przyjezdnych wycieczkę opracowaną przez siebie trasą.

SZPERACZ *

1. Przygotowując żadaną informację, umiejętnie posłużyła / posłużył się przewodnikiem, encyklopedią, Internetem.
2. Zlokalizowała / zlokalizował wybrany obiekt w nieznanym terenie, wykorzystując dostępne źródła informacji.
3. Przeprowadziła / przeprowadził wywiad dotyczący ciekawostek wybranej miejscowości i zaprezentowała / zaprezentował go na zbiorce zastępu.
4. W czasie obozu, biwaku lub rajdu zebrła/zebrał ciekawostki na temat odwiedzanych miejsc i ludzi, prezentując je potem kolegom.

POSZUKIWACZ **

1. Wybrała / wybrał dziedzinę swoich zainteresowań i stale pogłębia swą wiedzę, odwiedzając miejsca związane z tym tematem.
2. Zorganizowała / zorganizował wycieczkę zastępu (drużyny) do miejsc, w których znajdują się eksponaty z dziedziny jej / jego zainteresowań.
3. Przeprowadziła / przeprowadził zwiad społeczny w czasie obozu lub biwaku, zdobywając wiedzę na temat historii i ważnych spraw mieszkańców regionu.
4. Wykazała / wykazał się znajomością krain geograficznych i okresów dziejowych Polski.

DOMOWNICZKA / DOMOWNIK *

1. Estetycznie nakryła / nakrył stół do codziennego posiłku i uroczystego obiadu rodzinnego.
2. Posprzątała / posprzątał kuchnię, umieszczając wszystko na właściwym miejscu.
3. Zabezpieczyła / zabezpieczył przed zepsuciem wędliny, masło, pieczywo, mleko.
4. Odkurzyła / odkurzył mieszkanie, stosując właściwy sprzęt i środki do podłóg, mebli, dywanów.
5. Przygotowała / przygotował podwieczorek dla członków rodziny, zadbała / zadbał o właściwy wystrój miejsca spożywania posiłku.
6. Pielęgnowała / pielęgnował kwiaty domowe (podlewanie, przesadzanie).

GOSPODYNI / GOSPODARZ **

1. Zrobiła / zrobił pranie, prawidłowo segregując rzeczy do prania, stosując odpowiednie proszki i płyny.
2. Pod opieką osoby dorosłej umyła / umył okna.
3. Zna środki czystości używane do utrzymania porządku w domu, wie, jak się je stosuje. Zna domowe sposoby i środki stosowane do czyszczenia, mycia różnych urządzeń domowych, zabezpieczania przed owadami itp.
4. Nauczyła / nauczył się obsługiwać sprzętem gospodarstwa domowego.
5. Zrobiła / zrobił listę zakupów oraz zakupy potrzebne do całodziennego wyżywienia rodziny. Samodzielnie przygotowała / przygotował posiłek dla domowników.

IGIEŁKA *

1. Wykonała / wykonał drobne prace: przyszyła/przyszył guziki do koszuli, obrębiła / obrębił chusteczkę, naszyła / naszył łąkę na spodnie, zacerowała / zacerował dziurę w swetrze.
2. Uszyła / uszył ręcznie lub na maszynie drobny przedmiot, np. łapki do garnków, kieszeń na grzebienie w łazience, fartuszek kuchenny, worek na kaptcie.
3. Wyszyła / wyszył swój monogram lub znaczek sprawności na rękawie munduru.